

Balkan Kütüphaneler Birliği

Balkan Libraries Union

Recep Zogo*

Öz

2009 yılında kurulan Balkan Kütüphaneler Birliği hakkında tanıtıcı bilgi verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Balkan Kütüphaneler Birliği.

Abstract

This article including introductory information concerning Balkan Libraries Union which was founded in 2009.

Keywords: Balkan Libraries Union.

Trakya Üniversitesi, üstlenmiş olduğu misyon ve belirlemiş olduğu vizyon doğrultusunda ve coğrafi konumunun da etkisiyle Balkan ülkeleri üniversiteleri ile işbirliği çalışmalarını başlatmış, Balkan coğrafyasında bir çok üniversite ile bilimsel ve kültürel alanda pek çok önemli protokole imza atmıştır.

Bölgesel alanda artan işbirliğine paralel olarak kütüphanecilik ve bilgi bilimi alanında 5-7 Haziran 2008 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ev sahipliğinde Edirne’de “Balkan Ülkeleri Kütüphanelerarası Bilgi-Belge Yönetimi ve İşbirliği” isimli uluslararası bir sempozyum düzenlenmiştir. Bu ilk sempozyumun sonunda Balkan Kütüphaneler Birliği’nin kurulması kararlaştırılmıştır.

Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı öncülüğünde, Türkiye, Sırbistan, Kosova, Romanya, Bulgaristan ve Bosna-Hersek’in aralarında bulunduğu 6 ülkeden 10 kurum temsilcisiyle 29 Temmuz 2009’da “Balkan Kütüphaneler Birliği” nin kuruluşu gerçekleştirilmiştir.

Birliğin İngilizce adı, Balkan Libraries Union olup, kısaltılmış adı ise BLU’dır. Resmi dili İngilizce olup, merkezi Edirne Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Balkan Yerleşkesi’ndedir. Birlik hakkında daha ayrıntılı bilgiye <http://www.balkanlibraries.org> adresindeki web sitesinden erişilebilir.

Balkan Kütüphaneler Birliği, Balkanlarda faaliyette bulunan devlet, halk, üniversite, araştırma ve özel kütüphaneler arasındaki işbirliğinin artırılmasıyla Balkan ülkeleri kütüphanelerindeki koleksiyonların paylaşımı doğrultusunda kaynaklara ortak erişimi amaçlayarak bilgi ve belge yönetimini ve arşivler ile ilgili alanlardaki faaliyetlerde kalitenin yükseltilmesini hedeflemiştir. Balkan Kütüphaneler Birliği, kültürel mirasın korunması gerekliliğini gözden kaçırmadan aşağıdaki doğrultularda çalışır:

* Balkan Kütüphaneler Birliği Başkanı. e-posta: recepzogo@trakya.edu.tr

- Balkan ülkeleri kütüphaneleri arasındaki ortak istek, amaç ve sorunları tespit eder.
- Genel olarak yapılması gereken çalışmaları tayin eder, çalışma süreçlerinde gerekirse diğer ulusal ve uluslararası birlik, örgüt ve devlet kurumları ile işbirliğine girer.
- Balkan ülkelerindeki mesleki çalışma koşullarının geliştirilmesi için gerekirse, ulusal veya uluslararası diğer birlik, organizasyon ve devlet kurumları ile işbirliği içinde toplantı, seminer, çalıştay düzenler, süreli yayınlar çıkarır.
- Mesleki gelişim çalışmaları için gerekirse özel projeler geliştirerek üye kütüphaneler ile dünyadaki diğer kütüphane ve meslek uzmanlarının karşılıklı işbirliğine geçmesine destek sağlar.
- Sadece Balkan ülkeleri arasındaki işbirliğinin artırılması için değil, Avrupa ve diğer ülke kütüphaneleri ile işbirliğinin artırılması için mesleki çalışmalar yürütür.
- Balkan Kütüphaneleri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi için uzun dönemli hedeflerin oluşturulmasında aktif rol alır.
- Balkan ülkelerinde yer alan bilgi merkezlerinde çalışan meslektaşların deneyimlerinin paylaşımını sağlamak amacıyla mesleki konularda işbirliği çalışmalarına önderlik eder. Sadece kurumsal üyelikler kabul eden Birliğe, aşağıdaki kurumlar üye olabilmektedir:

- Milli kütüphaneler,
- Üniversite kütüphaneleri,
- Enstitü kütüphaneleri,
- Halk kütüphaneleri,
- Milli arşivler,
- Üniversitelerin bilgi ve belge merkezleri bölümü/merkezi, arşiv bölümleri,
- Kütüphanecilik ve/veya bilgi-belge yönetimi ile ilgili mesleki sivil toplum örgütleri.

2009 yılında kurulan Balkan Kütüphaneler Birliği'nin ilk yıllık çalışma toplantısı (Genel Kurul) 21-23 Ekim 2010 tarihlerinde Trakya Üniversitesi ev sahipliğinde Edirne'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Türkiye, Sırbistan, Bulgaristan, Kosova, Makedonya, Romanya ve Arnavutluk'tan 28 üye kurumdan 47 kişi katılmıştır. Birlik çatısı altında yer alan kurumların etkin çalışmalar yapabilmesi amacıyla alınan karar neticesinde Üniversite ve Araştırma Kütüphaneleri ile Halk ve Şehir Kütüphaneleri adıyla iki çalışma grubu oluşturulmuştur.

Birliğin 2011 yılındaki ikinci çalışma toplantısı 17-19 Ekim 2011 tarihleri arasında Romanya'nın Iasi kentinde Ziraat Bilimleri ve Veterinerlik Üniversitesi "Ion Ionescu de la Brad Kütüphanesi"nin ("Ion Ionescu de la Brad" University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine) ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Türkiye, Bulgaristan, Makedonya, Romanya ve Moldova'dan toplam 26 kişi katılmıştır.

Balkan Kütüphaneler Birliği üçüncü yıllık toplantısı ise 27-28 Mart tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Kırklareli Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıya, Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Bosna Hersek, Arnavutluk, Makedonya, Sırbistan ve Kosova'dan, 42 kurumu temsilen 74 kişi katılmıştır.

Toplantıda;

- Balkan Açık Erişim Veritabanı oluşturulması,
- Balkan kütüphaneleri arasında ödünç materyal değişimi sisteminin kurulması,
- Arşivler alanında yapılacak işbirlikleri,
- Birlik üyeleri olarak yapılacak ortak projeler, AB fonları ile Erasmus ve Leonardo Da Vinci programlarından faydalanılması,
- Karşılıklı mesleki personel değişimi,
- Birlik üyeleri arasında ortak konferans, sempozyum, panel düzenlemesi ve karşılıklı kültürel etkinlik yapılması,

• Balkan Kütüphaneler Birliği adıyla elektronik ortamda yayınlanacak mesleki bir e-dergi çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Toplantıda alınan kararlar doğrultusunda çalışmalar hızla başlatılmış ve Balkan Kütüphaneler Birliği tarafından, uluslararası niteliğe sahip *Journal of Balkan Libraries Union* isimli derginin ilk sayısı Kasım 2013 te yayın hayatına kazandırılmıştır.

Kütüphanecilik, bilgi ve belge yönetimi alanında özgün bilimsel (hakemli) yazıların yer aldığı dergi; Kasım ve Mayıs aylarında yılda iki defa yayınlanmaktadır. *Journal of Balkan Libraries Union* hakemli bir dergi olup, her sayısı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde hakem değerlendirme sürecinden geçmiş çalışmalar, ikinci bölümde kitap tanıtımı/eleştirisi, duyurular ve özel tanıtımlar yer almaktadır. Derginin 2. sayısı Mayıs 2014 te yayınlanacaktır. Dergi hakkında detaylı bilgiye, <http://bkdb.trakya.edu.tr/index.php/bluj> adresinden erişilebilmektedir.

Bölgesel alanda, bir işbirliği modeli olarak faaliyetlerini sürdüren Balkan Kütüphaneler Birliği, günümüzde 9 ülkeden toplam 51 kurumun üye olduğu bir büyüklüğe erişmiştir.